

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Юзько Вікторії Олександрівни на тему:
**«ОСОБЛИВОСТІ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПАЦІЄНТОК ІЗ БЕЗПЛІДДЯМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З ВІДСУТНІСТЮ
ОВУЛЯЦІЇ»,**
подану до апробації на здобуття наукового ступеня
доктора філософії
за спеціальністю «14.01.01 - акушерство і гінекологія»

Актуальність вибраного автором наукового напрямку зумовлена тим фактом, що безпліддя належить до важливих показників стану репродуктивного здоров'я. При частоті від 10-15% до 18-20% можна говорити про прямі репродуктивні втрати. Частота безплідних шлюбів в Україні варіює від 8 до 20 %. У 2021 році в Україні народилося 271 984 дитини, а це найгірша народжуваність, яка була зафіксована за останні 30 років. Саме тому проблема безпліддя залишається найбільш актуальною в гінекології.

Сьогодні допоміжні репродуктивні технології лікування безпліддя зайняли основне місце в репродукції людини, але й вони не дають повної гарантії подолання безпліддя. Це пов'язано з цілим рядом факторів, які негативно впливають на їх ефективність, зокрема, вік пацієнтки, тривалість анамнезу безпліддя та застосованих раніше методів лікування, овуляторного резерву, правильності відбору пацієнток та вибору методу запліднення, якості яйцеклітин та ембріонів, багатьох інших складових. Пошук причин і розроблення методів підвищення ефективності допоміжних репродуктивних технологій є одним із актуальних завдань сучасної медицини.

Ряд дослідників стверджують, що саме овуляторний резерв яєчників відіграє вирішальну роль у ефективності програм запліднення, оскільки від нього залежить кількість отриманих яйцеклітин та їх якість, тобто життєздатність. А це, у свою чергу, напряму впливає на якість ембріонів,

здатність до імплантації та розвиток вагітності. Останнім часом увагу провідних репродуктологів світу все більше привертає мелатонін як можливий прогностичний маркер покращення овуляторного резерву та ефективності запліднення в цілому. Припускають, що вміст мелатоніну в фолікулярній рідині може корелювати з ефективністю запліднення ін вітро. На жаль, точних маркерів, які б вірогідно могли б передбачити кількість та якість яйцеклітин немає.

Вищевикладене визначило актуальність проблеми і послужило теоретичною основою для проведення даного дослідження.

Виконана науково-дослідна робота є частиною науково-дослідницької роботи кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету «Збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінок та дівчат при акушерській та гінекологічній патології» (№ державної реєстрації 0121U110020). Здобувач була співвиконавцем зазначеної теми.

Автором у дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та нове рішення актуального завдання акушерства та гінекології, зокрема репродуктивної медицини, що полягає в підвищенні ефективності відновлення репродуктивної функції в жінок із безпліддям при використанні допоміжних репродуктивних технологій на основі вдосконаленої методики підготовки пацієнток із безпліддям, із використанням препарату мелатоніну до пункції фолікулів та забору яйцеклітин.

Встановлено значимість визначення рівню мелатоніну в крові в жінок із безпліддям при підготовці до контрольованої оваріальної стимуляції в програмах допоміжних репродуктивних технологій. Визначена складова гормонального профілю крові, даних овуляторного резерву, рівня мелатоніну в фолікулярній рідині, показників кількості та якості ооцитів, відповідно, ембріонів. Доведено, що включення мелатоніну в комплекс медикаментозної підготовки в програмах допоміжних репродуктивних технологій сприяло підвищенню якості ооцитів та ембріонів і, відповідно, підвищенню

ефективності лікування безпліддя з використанням даних технологій. Одержано нові дані щодо вмісту мелатоніну в сироватці крові та в фолікулярній рідині в пацієток із безпліддям при використанні допоміжних репродуктивних технологій, що дозволило науково обґрунтувати необхідність вдосконалення алгоритму підготовки жінок із безпліддям до проведення контрольованої оваріальної стимуляції, пункції фолікулів та проведення запліднення.

Практичне значення одержаних результатів

В результаті проведених досліджень запропоновано алгоритм оптимізації підготовки безплідних жінок до проведення контрольованої стимуляції яєчників, пункції фолікулів та забору яйцеклітин, який включає призначення курсу препаратів мелатоніну, що в подальшому дозволить акушерам-гінекологам, репродуктологам покращити якість отриманих ооцитів та ембріонів та підвищити ефективність лікування безпліддя в жінок в циклах інтраплазматичного введення сперматозоїда в яйцеклітину.

Матеріали дисертаційної роботи повністю відображені в п'яти друкованих роботах, чотири статті з яких в фахових журналах України, серед яких один журнал індексується в базі даних Scopus, одна стаття – в закордонному виданні, що індексується в базі даних Scopus. Матеріали дисертаційної роботи оприлюднено та обговорено на Пленумі Асоціації акушерів-гінекологів України та науково-практичній конференції з міжнародною участю «Репродуктивне здоров'я в Україні: тенденції, досягнення, виклики та пріоритети (до 90-річчя академіка Грищенка В.І.» Київ, 2018 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Іноваційні технології в акушерстві та гінекології: від науки до практики» (Буковель, 2019 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання сучасного акушерства» (Тернопіль, 2019 р.), Міжнародному симпозиумі «Теорія та практика репродукції людини» (Буковель, 2019 р.), Міжнародному симпозиумі онлайн «Теорія та практика репродукції людини» (Київ, 2021 р.),

11-й международной конференции мКАРМ «Краеугольные аспекты репродуктивной медицины» (Москва, 2021 г.), XIII Международном конгрессе КАРМ «Современные подходы к лечению бесплодия. ВРТ: Настоящее и будущее» (Алматы, Казахстан, 2021 г.), Міжнародному симпозиумі онлайн «Теорія та практика репродукції людини» (Чернівці, 2022 р.).

Дисертаційна робота побудована за класичним принципом і по своїй структурі повністю відповідає всім вимогам до дисертаційних робіт.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в педагогічному процесі при навчанні як на додипломном рівні, так і на післядипломному.

Зауважень принципового характеру по виконаній дисертації немає.

Як для дискусії вважаю за необхідне поставити декілька питань:

1. Чим обґрунтовано період часу, впродовж якого жінки з безпліддям приймали препарат мелатоніну?

2. Чим обумовлений розподіл жінок до груп «А» і «Б», тобто чому не всім жінкам із безпліддям основної групи та групи порівняння проводився аналіз якості ооцитів та бластоцист?

3. Відомо, що секреція мелатоніну має циркадний ритм. Циркадний ритм мають і показники гормонів щитоподібної залози, патологія якої спостерігалася дисертантом в обстежених жінок. Чи спостерігалась кореляція між рівнем мелатоніну та показниками гормонів щитоподібної залози?

Висновок

Дисертація Юзько Вікторія Олександрівни «**Особливості допоміжних репродуктивних технологій у пацієток із безпліддям, пов'язаним з відсутністю овуляції**», виконана на кафедрі акушерства та гінекології в Буковинському державному медичному університеті МОЗ України під керівництвом доктора медичних наук, професора Андрієць Оксани

Анатоліївни, повністю відповідає сучасним вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії і може бути апробованою та рекомендована до офіційного захисту в Спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 14.01.01-акушерство і гінекологія.

Рецензент

Доцент кафедри акушерства та гінекології
закладу вищої освіти

Буковинського державного
медичного університету,

к. мед. н.

О.В.Бакун

«25» 04 2023 року

Підпис	<u>Бакун О.В.</u>
засвідчую:	
<u>Про.</u> Начальник відділу кадрів Буковинського державного медичного університету	

